

Biuletyn Polonistyczny

06.07.2024

Data wydarzenia: 18.11.2024 - 18.11.2024

**Ogólnopolska Konferencja Naukowa Obszary Polonistyki X:
*Podporządkowanie, ekskluzje, niewidzialność. Dyskursy dominacji i
wykluczenia w literaturze, kulturze i języku***

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Rzeszów

Organizatorzy: Uniwersytet Rzeszowski

Grupy docelowe: Studenci, Doktoranci, Doktorzy

Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Literaturoznawcze Koło Naukowe UR mają zaszczyt zaprosić młode badaczki i młodych badaczy do udziału w dziesiątej edycji ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu Obszary Polonistyki, która odbędzie się 18 listopada 2024 (w razie dużej liczby zgłoszeń jest możliwe rozłożenie obrad na dwa dni) w formie zdalnej na platformie MS Teams (formularz zgłoszenia: <https://forms.gle/trkUs7n64MBQxjPP7>). Tematem tego spotkania chcemy uczynić różnorakie aspekty (nie)obecności i dominacji w literaturze, kulturze i języku.

Inspiracją dla jubileuszowej edycji konferencji stały się wykluczenie i dominacja jako kategorie kształtujące relacje społeczne i kulturowe, a także coraz ważniejsze i często dyskutowane pojęcia dzisiejszej refleksji teoretycznej. O ich znaczeniu świadczy także zarówno wzrost popularności narracji dotyczących nieobecności, wykluczenia i podporządkowania różnych grup społecznych, etnicznych, płciowych lub seksualnych (a także różnych dyskursów i obiegów kulturowych), jak również proces odtabuizowywania tematów wykraczających poza rozmaite normy.

Coraz bardziej znaczące stają się pytania o mechanizmy ekskluzji oraz jej kategorie, procesy marginalizacji w różnych kontekstach kulturowych i społecznych, procesy pomijania i wymazywania osób traktowanych jako „inne”, jak również powody, rodzaje i wymiary dominacji oraz przemocy, a także sposoby wyzwalania się od nich **w literaturze, kulturze i języku**.

Będą nas zatem interesowały rozmaite przejawy wykluczenia i stygmatyzacji, nierówności oraz przemilczeń. Chodzi nam o uchwycenie wielu perspektyw oraz zarysowanie różnych, często przecinających się, przestrzeni wykluczenia. Przebywanie w nich dehumanizuje, uprzedmiotawia, wyrzuca na margines kultury i

Biuletyn Polonistyczny

społeczeństwa. Zjawiska te przekładają się na konstruowanie figury Innego/Obcego oraz rzeczywistości, w której żyjemy.

Jako punkt odniesienia mogą posłużyć następujące zagadnienia:

- walka z dominacją, wykluczeniem i niewidzialnością w literaturze, języku, filmie i muzyce oraz innych przestrzeniach kultury;
- (nie)widoczność dzieci, osób młodych i starszych, płeć i wiek w kontekście wykluczenia i dominacji
- choroba i niepełnosprawność jako źródła dominacji i wykluczenia;
- emancypacje odmienności;
- ekskluzje osób queerowych;
- zwrot wiejski, plebejski, chłopski, ludowy... - odzyskiwanie doświadczeń chłopów i chłopek, robotników i robotnic, przedstawicieli i przedstawicielek „niższych” warstw społecznych, walka kobiet z podwójną dominacją (klasową i płciową);
- (anty)- i (post)kolonializm - historyczne, polityczne, kulturowe i społeczne uwarunkowania dominacji na tle narodowym i etnicznym; postaw etnocentrycznych, stereotypów i uprzedzeń;
- przestrzenie autowykluczenia;
- odzyskiwanie doświadczeń grup pomijanych;
- wiktymizacja, egzotyzacja i ubezwłasnowolnienie jako formy podporządkowania;
- empatia społeczna i praktyki inkluzji;
- marginalizacja w sferze rodzinnej;
- tabu w kulturze konsumpcyjnej - teorie i praktyki, narracje o stracie, śmierci, żałobie, (post)pornografii i seksworkingu, seksualności, dorastaniu i inicjacji, ubóstwie, przemocy;
- męskość i jej problemy (np. depresje, przemoc fizyczna i psychiczna, szkodliwość patriarchy dla mężczyzn);
- dyskursy wykluczenia i dyskursy wykluczonych;
- erotyzm i dominacja;
- językowe i komunikacyjne mechanizmy i strategie wykluczania i dominacji oraz walki z nimi;
- kanony urody, sposoby definiowania oraz wyglądu ciała i strategie medialne jako narzędzia podporządkowania, ciała widzialne i niewidzialne;
- dominacja i wykluczenie w perspektywie historycznej;
- sposoby walki z wykluczeniem, strategie oporu wobec dominacji;
- ekskluzja, niewidzialność i dominacja w przekładzie;
- obrazy wykluczenia w literaturze i filmie dla dzieci i młodzieży.

Powyższe zagadnienia stanowią otwarty katalog sugestii - liczymy na podjęcie także innych tematów związanych z zarysowaną problematyką.

Na propozycje tematów planowanych wystąpień w języku polskim (przewidujemy piętnastominutowe referaty) wraz z abstraktem czekamy do **13 października 2024** roku. Prosimy o nadsyłanie zgłoszeń w formularzu Google: <https://forms.gle/trkUs7n64MBQxjPP7>.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru tematów spośród nadesłanych pomysłów. Informacje dotyczące akceptacji tematu zostaną przekazane mailowo **do 20 października.**

Szczegółowe informacje organizacyjne prześlemy wraz ze wstępnym programem konferencji **do 4 listopada.**

Opłata konferencyjna wynosi **200 zł.** Planowana jest także publikacja pokonferencyjna z cyklu *Obszary Polonistyki* w formie elektronicznej, która ukaże się nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru tekstów.

W razie pytań prosimy o kontakt na adres e-mail: obszary.polonistyki.wykluczenie@gmail.com

Komitet organizacyjny:

Mgr Mikołaj Głos

Mgr Kinga Matuszko

Komitet naukowy konferencji:

Prof. dr hab. Jolanta Pasterska

Prof. dr hab. Marek Stanisław

Dr hab. Wioletta Kochmańska, prof. UR

Dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR

Dr hab. Kazimierz Maciąg, prof. UR

Adres: Rzeszów, ul. Rejtana 16C

Data zgłaszania prelegentów: 13.10.2024

Opłata: 200 zł

Słowa kluczowe: podporządkowanie, ekskluzje, niewidzialność, wykluczenie, obszary polonistyki, konferencja naukowa

Opublikował: Wojciech Maryjka